

Warszawa dnia 25 listopada 2019 r.

Recenzja dorobku naukowego, dydaktycznego i organizacyjnego w postępowaniu habilitacyjnym dr n. med. Beaty Galińskiej-Skok.

Dr n. med. Beata Galińska-Skok ukończyła Wydział Lekarski Akademii Medycznej w Białymstoku (obecnie Uniwersytet Medyczny w Białymstoku – UMB) w 1990 r. Pierwszy stopień specjalizacji z psychiatrii uzyskała w 1996 r a drugi – w 1999 roku. Po studiach pracowała jako asystent w szpitalu psychiatrycznym w Choroszcy, od 2006 do 2012 r była zatrudniona w zespole oddziałów dziennych tamtejszego szpitala (w tym także jako kierownik) a od 2012 r jest starszym asystentem w Klinice Psychiatrii i Centrum Zdrowia Psychicznego Szpitala w Choroszcy. Od 2007 r jest też adiunktem w Klinice Psychiatrii UMB. Od 2014 r pełni funkcję konsultanta wojewódzkiego w dziedzinie psychiatrii dla woj. podlaskiego.

Stopień doktora nauk medycznych uzyskała uchwałą Rady Wydziału Lekarskiego AMB w 2005 r. na podstawie rozprawy „Stan kliniczny i funkcje poznawcze pacjentów z pierwszym epizodem schizofrenii, a wyniki badania obrazowego i spektroskopii protonowej MR”; w otrzymanych materiałach dokumentujących wnioski o nadania stopnia doktora habilitowanego nauk medycznych nie znalazłem informacji kto był promotorem tego przewodu doktorskiego.

Analiza danych bibliometrycznych ujawnia, że dr Galińska-Skok jest autorem lub współautorem 35 prac oryginalnych, 12 prac poglądowych i 3 prac kazuistycznych. Łączny IF to 36,989; punkty MNiSW 587,5, liczba cytowań według Web of Science 248, a indeks Hirscha 8.

Dr Galińska-Skok ubiega się o nadanie stopnia doktora habilitowanego w oparciu o osiągnięcie naukowe „Zmiany neurochemiczne w schizofrenii i zaburzeniu afektywnym dwubiegunowym obserwowane w spektroskopii protonowej rezonansu magnetycznego”. Przytacza tu 6 publikacji naukowych wieloautorskich, w których w czterech jest pierwszym autorem, w impaktowanych czasopismach międzynarodowych i w jednym polskim. Spektroskopia rezonansu magnetycznego (MRS) to metoda obrazowania, która pozwala na

bezpośrednie badanie występowania związków chemicznych *in vitro* oraz *in vivo*, w tym związków powstających w procesach metabolicznych. Jest stosowana do oceny metabolizmu w ośrodkowym układzie nerwowym w różnych zaburzeniach psychicznych, m.in. w schizofrenii i zaburzeniach afektywnych. Wyniki uzyskiwane w MRS mogą odzwierciedlać neurobiologiczne podłoże objawów klinicznych, przebiegu i terapii zaburzeń psychicznych. Założeniem teoretycznym z którego wyszła Kandydatka jest fakt, że u chorych na schizofrenię często obserwuje się w badaniach ^1H -MRS obniżenie poziomu N-acetyloaspartatu w płatach czołowych, zarówno w istocie szarej i białej oraz w hipokampie. W zakresie układu glutaminianergicznego wyniki są niejednoznaczne. W pierwszym epizodzie schizofrenii poziom glutaminy bywa podwyższony w płacie czołowym, przednim zakręcie obręczy i wzgórzu, ale też nie stwierdzano zmian w poziomach glutaminy i glutaminianu w płacie czołowym i skroniowym. Natomiast pacjenci z przewlekłą schizofrenią, w porównaniu do osób zdrowych i z pierwszym epizodem schizofrenii, wykazują obniżony poziom glutaminianu/glutaminy w grzbietowo-bocznej korze przedczołowej. Powodem włączenia do jej prac także grupy chorych na chorobę afektywną dwubiegunową jest wg Kandydatki „podobieństwo objawów klinicznych obu zaburzeń jak i początek w młodym wieku”. Można to zaakceptować, można też uznać za dyskusyjne, gdyż o ile w odniesieniu do schizofrenii nie ma wątpliwości, że ujawnia się ona w okresie pokwitania (najczęściej) to w odniesieniu do ChAD już takiej pewności nie ma. Poza tym „podobieństwo” objawów klinicznych schizofrenii i choroby afektywnej dwubiegunowej jest oryginalną tezą, rzadko znajdującą potwierdzenie w klinice. Za poparciem słuszności wyżej wspomnianego założenia, które przyjęła Kandydatka przemawia fakt, że w jednej z prac powołała się na rolę związków zawierających cholinę w płacie skroniowym „ważną w schizofrenii i zaburzeniu afektywnym dwubiegunowym”. Kandydatka próbowała ustalić zależność między wynikami badania H-MRS a długością nieleczonej psychozy schizofrenicznej, ale takiej zależności nie ustalono. Kolejnym problemem badawczym z którym zmierzyła się kandydatka, były badania longitudinalne: podczas pierwszego epizodu psychotycznego oraz 5 lat później. Wprawdzie wyniki tej pracy wskazały jedynie na trend zmian (np. obniżenie proporcji choliny) ale należą się autorce słowa uznania za trud włożony w organizację takiego badania; wszyscy wiemy jak trudne jest zmobilizowanie pacjentów do badania powtórnego, a im dłuższy odstęp czasowy między pierwszym a drugim badaniem, tym trudniej jest zebrać grupę badanych do tzw. follow-up. W kolejnej pracy Kandydatka doszukiwała się związków pomiędzy objawami

klinicznymi, wynikami oceny funkcji poznawczych i funkcjonowaniem mózgu przy użyciu ^1H -MRS u pacjentów w schizofrenii przewlekłej. Stwierdzono istotną ujemną korelację pomiędzy poziomem mioinozytolu uważanego za marker procesu neurodegeneracji w płacie czołowym i wynikami testu funkcji poznawczych (WCST) a także istotną korelację pomiędzy wynikami testu WCST, nasileniem objawów negatywnych, poziomem wykształcenia i proporcją mioinozytolu w płacie czołowym. Według autorów wyniki sugerują, że ten proces może być włączony w patogenezę schizofrenii oraz podkreśla znaczącą rolę wzgórza jako „stacji przekaźnikowej” biorącej udział w połączeniach z korą przedczołową, w rozwoju głównie negatywnej psychopatologii w schizofrenii. Wyniki tych badań wpisują się w ogólną tendencję do poszukiwania zaburzeń funkcjonalnych i strukturalnych w zakresie kory przedczołowej u chorych na schizofrenię. Na uwagę zasługuje fakt, że Kandydatka, będąc doświadczonym klinicystą, zwróciła uwagę na potencjalny związek leczenia przeciwpsychotycznego ze zmianami stwierdzanymi w MRS u chorych na schizofrenię i poddała krytycznej analizie piśmiennictwo z tego zakresu. W sumie, znaczenie osiągnięcia naukowego będącego podstawą do ubiegania się o stopień doktor habilitowanego, jest istotne. Prace, w których uczestniczyła dr Galińska-Skok mają spore walory naukowe i stanowią istotny wkład w rozwój wiedzy o biologicznym podłożu psychoz. Ponieważ rola dr Galińskiej-Skok w tych badaniach jest wiodąca -co wynika m.in. z oświadczeń współautorów tych prac - należy uznać że odzwierciedla to jej rozwój naukowy i wkład w rozwój wiedzy w zakresie psychiatrii.

Dr Galińska-Skok była głównym wykonawcą projektu badawczego „Stan kliniczny i funkcje poznawcze pacjentów z pierwszym epizodem schizofrenii a wyniki badania obrazowego i spektroskopii protonowej” finansowanego ze środków KBN, w latach 2006-2012 była kierownikiem projektów statutowych UMB, głównym wykonawcą projektu finansowanego ze środków Urzędu Marszałkowskiego województwa podlaskiego a także współautorem projektu współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego.

Dr med. Galińska-Skok odbyła miesięczny staż w Departamencie Psychologii Klinicznej w Cambridge (Wlk. Brytania) w 1997 roku, miesięczny staż w Klinice Nerwic Instytutu Psychiatrii i Neurologii w Warszawie w 1998 r, kilkudniową wizytę w szpitalu psychiatrycznym w Eindhoven (Holandia) w 2015 roku. Ukończyła podyplomowe szkolenia w

zakresie psychoterapii, uzyskując uprawnienia psychoterapeuty i superwizora, a także kurs interwencji kryzysowej, szkolenie z zakresu systemowej terapii rodzin, kurs pedagogiki i dydaktyki i kursy w zakresie języka angielskiego.

Za swoje osiągnięcia otrzymała nagrody naukowe Rektora UMB: I stopnia: zespołową naukową 2007/2008 i 2009/2010, II stopnia zespołową naukową 2003/2004 i 2013, III stopnia zespołową naukową 2011/2012 i 2012.

Dr Galińska-Skok jest doświadczonym nauczycielem akademickim. Prowadzi zajęcia z zakresu psychiatrii dla studentów V i VI roku Wydziału Lekarskiego i English Division; dla studentów Wydziału Nauk o Zdrowiu, kierunek pielęgniarstwo, położnictwo, fizjoterapia, dietetyka, ratownictwo medyczne, logopedia z fonoaudiologią. Jest autorką poglądowych artykułów edukacyjnych w czasopiśmie naukowych i popularyzujących wiedzę. W jej dorobku nie ma natomiast redakcji ani współredakcji monografii. Prowadziła wykłady na kursach specjalizacyjnych z dziedziny psychiatrii organizowanych przez CMKP, wykłady w Urzędzie Marszałkowskim województwa podlaskiego w ramach kursu „Szkolenie podstawowe z zakresu interwencji kryzysowej – interwencja kryzysowa w sytuacji traumy masowej dla psychologów tworzących podlaską grupę interwencji kryzysowej na potrzeby centrum zarządzania kryzysowego”, wykłady na studiach podyplomowych „Zdrowie psychiczne osób w podeszłym wieku” na Wydziale Nauk o Zdrowiu UMB, wykłady w ramach projektu POWER UE 5.4 Kompetencje zawodowe i kwalifikacje kadr medycznych „Choroby cywilizacyjne początku XXI wieku”, wykłady w ramach projektu „Podnoszenie kompetencji kadr medycznych uczestniczących w realizacji profilaktycznej opieki psychiatrycznej, w tym wczesnego wykrywania objawów zaburzeń psychicznych” w ramach Narodowego Programu Zdrowia, wykłady na Uniwersytecie Profilaktyki Psychogeriatrycznej, na Wydziale Nauk o Zdrowiu UMB. Była aktywną uczestniczką konferencji naukowych i szkoleniowych. Za swoją działalność dydaktyczną otrzymała nagrodę dydaktyczną III stopnia Rektora UMB w roku 2017. Była kierownikiem specjalizacji z psychiatrii 5 osób, w latach 2000-2003 opiekowała się studenckim kołem naukowym w Klinice Psychiatrii. Jest promotorem i opiekunem 3 prac magisterskich.

Podsumowując uważam, że dorobek naukowy dr med. Beaty Galińskiej-Skok jest znaczący i stanowi istotny wkład w rozwój nauki w zakresie psychiatrii, głównie biologicznej. Prace naukowe wchodzące w skład osiągnięcia naukowego są nowatorskie, dotyczą istotnych

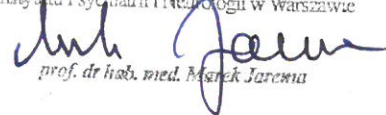
problemów badawczych, zostały przeprowadzone poprawnie metodologicznie, a wnioski z tych prac wynikające są adekwatne do założeń i celów badawczych. Zastanawia co prawda zupełny brak publikacji gdzie Kandydatka byłaby jedynym autorem, z drugiej jednak strony, biorąc pod uwagę rodzaj problematyki, którą eksploruje badawczo dr Galińska-Skok, a która wymaga współpracy zespołu badaczy, nie budzi zdziwienia fakt, iż publikacje te są wieloautorskimi publikacjami. Jedyną publikacją, w której Kandydatka jest jedynym autorem, jest praca poglądowa z 1998 r. opublikowana w mało znaczącym periodyku. Fakt ten, w połączeniu z brakiem prac typu monografii czy autorstwa rozdziału w monografii pozwala mi na sugestie, że dr Galińska-Skok winna zainteresować się także takimi formami aktywności naukowej.

Osiągnięcia organizacyjne i dydaktyczne dr Galińskiej-Skok są istotne i świadczą o jej aktywności pozanaukowej.

Wniosek:

Uważam, że dr nauk med. Beata Galińska-Skok spełnia kryteria jakie są wymagane przy ubieganiu się o stopień doktora habilitowanego w dziedzinie nauk medycznych, w rozumieniu Ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym (Dz.U. z 27.09.2003 r) i popieram wniosek o nadanie jej stopnia doktora habilitowanego.

Kierownik III Kliniki Psychiatrycznej
Instytutu Psychiatrii i Neurologii w Warszawie

prof. dr hab. med. Marek Jarema